

(Əvvəlki 8-ci səhifədə)

Qurbani dastanın var,
Araz güllüstanın var.
Vofalıda adın var,
Cobrayılım, Cobrayıl!

İgid adın soyandır,
El olğın yanındır.
Comordiyin boyandır,
Cobrayılım, Cobrayıl!

Əroğulun varısan,
Canının cananısan.
Dilinin dildarısan,
Cobrayılım, Cobrayıl!

05. DAĞLARDAN GİLEYLİYİM

Sağclarına qarın düşüb,
Derd dakşin diloyiom.
Tok qalmışın, elin köküb,
Dağlar sizdən gileyliyim.

Qarıñ düşmən sinən üstə,
At oynadır dörd näl üstə,
Hamı sonan boyu bostı,
Dağlar sizdən gileyliyim.

Tumas Ata, Dorvış pirim,
Mazan nono, Pirabidim,
Ocaqlarıñ qalb yetim,
Dağlar sizdən gileyliyim.

Hacı Qaraman, ulum hey!
Yad olsodır, Ziyarot, Tey,
Doğmaların olub öley,

Zongozur elindən, Doroløyodzon,
Ruhunu oxşasın oson küləklər.
1981-ci ilde Cobrayıl rayonunun
"Kolxoçu" qozetində dərc olunmuş ilk
şəir:

VƏTƏN

Babamın yurdunda çatdırığım ocaq,
Ruhumun qidası, nürudur, Voton.
Əylib suyundan idiyim bulaq,
Gözümün yaş tok durdur, Voton.

Cıxın gününsimdır, doğan aymımdır,
Aranım, yaylağım, dağıymırdır, Voton.
Ömrümü hoadır, Tanrı payımdır,
Qapımda okdiyim çinardır, Voton.

Doymayır gözlerim gözüllüyindən,
Toborrū bilirən torpağıñı mon.
Hansızıñ ozisz, anam, yoxsa son,
Ana qucagısan, balanam Voton.

Hor daşın düşmən tuşlanan nizo,
Namohram qozlora batıran Voton.
Bərəkətin, ruzin golmosın gözə,
Əroğulun andı, samsan Voton.

ZİRVƏ

Güneşə yaxındır, istiyən həsrat,
Çakıbı yayaqla aranı zirvo.
Dözüb sərtliyin qışın, sazağın,
Çox görüb tufanı, boranı zirva.

Vafası, ilqan bağdır düzə,
Yaylaşa qalxanı gotirməz gözə.
Məhəbbəti sönməz, isteyi tozo,

İŞŞALDAN AZADLIĞA - CƏBRA YIL DÜŞÜNCƏLƏRİ

Dağlar sizdən gileyliyim.
Qeybət etmon Əroğuldən,
Dönmən osla haqq yoldanın,
Xəbər çıxmır Koroğlundan,
Dağlar sizdən gileyliyim.

06. VƏSİYYƏT

Gelen gedəcəkdir bilirom dostlar,
Ömür otarıdır, dünya fanıdır.
Qəbirə dönütür hər addım dostlar,
Can toslım etməyin domi anıdır.
Allah amrindədi, acəl özü də,
Yaranan, yox edən Odur, biz kimik?
No qədər nofəs var, yoxdur özüm da,
Nofas bitən yerdə, yox olan bizik.
Sayılı naforosun kim qaça bilar,
Golon gedəcəkdir, gedən qayıtmaz.
Qamat oylibidək, dizdə yox teprə,
Əccəlli döyüşmək tərk soyutymaz.
Bir qorək yolçuyam bən dünyada mon,
Köçəcəm son evə bir gün bilirom.
Qəbra qoyulmasam o yerdə homon,
Gorun çat atacaq, bunu bilirom.
Keçirin gedikdən, kovdan noşımı,
Solunda uyuran pır dağdağınan.
Sığınca tapşırın torpağı moni,
Əcdədim, ulusum Tumas Atanın.
Yeri dolışa salmasın salan,
Boli, mozarlıq solunda qazın,
Bir kökdən boy atan, hem rişə alan,
Yeddi qardaş adlı pır dağdağınan.
Allah sevorsız, Allah eşqino,
Eşidin, dinleyin vəsiyyətimi.
Monin can borcum var Ana Votonı,
Tapşırın torpağı o yerdə moni.
Qoy çoxkin tokino torpaq noşımı,
Ətrisinnin sinomin çilesin, dağın.
Məno moskon olsun gülli, çöckli,
Ən uca zirvəsini Tumas dağının.
Dəfiñ edin a dəstəl, möni o yerdə,
Unudum dörd-sori, möfnin hoşşırın.
Uyuyum ruhsal qobir evində,
Yerim yumşaq olsun, torpaqın şirin.
Ruhum porvaz etsin o dag, o gozdon.
Yetişsin portloba arzu-diləklər.

Oxşayır gözüyle dörd yani zirvə.

Düzlükdən güc alır, amali saflıq,
Təkəcəq açıqında yaşar qocalıq.
Sevgi yüksəkdir, eşqi ucalıq,
Laçın qayaların torları zirva.

AZƏRBAYCAN-TÜRKİYƏ

İç gözüm açılır aydın sabaha,
Məndən qabaqdaşdır tutqu həsrəti.
Turan birliyin dan üfüqüyüm.
Ulu Türk xalqının iki dövləti,
Canım Azərbaycan, yaşı Türkliyim!

Ülvi işaretdir qolbindung galon,
Məndən özürüm ruhsal qidrəti.
Bükülməz bilyom, vuran ürəyom,
Şanlı Türk xalqının iki dövləti,
Canım Azərbaycan, yaşı Türkliyim!

Məndən uzaqdaşdır, gözümündən iraq,
Siyasi dünənləri üzüsü sıfıtı.
Mon ihmən aşıçı, söz çəmisiyim,
Böyük Türk xalqının iki dövləti,
Canım Azərbaycan, yaşı Türkliyim!

Izzi özündəndir, sözü Tanrından,
Mördündək, casarət kişiyo addır.
Dönməzlik andırıq eqido, qayo.
Turun dünyasına qoşa qanadır,
Bütöv Azərbaycan, Böyük Türkliyim!

115 İLDİR BİZ ERMONI-DAŞNAK FAŞİZMI İLƏ ÜZ-ÜZOYİK

Ermoni-daşnak faşizminin xaç atası
ermoni Qriqorian kiləsi, süd anası, qida
monboyı beynəlxalq ermoni lobbi vo
diaspori toşkilatları!

Ermoni-daşnak faşizminin monomil-
loşılığı mahiyyəti etibarı ilə sonucu er-
moni toplumunu hevəmləşdirir. Onla-
rin qorb dünyasında apardıqları antitürk
soñivim siyaseti milli yağılıq çağırışdır-
dı. Ədəvələr millətçiliyin eyniləşdiril-
mişdir. Qəsəbkarlıq, milli nüfəq, osarç-
ılıkçılık vandalizm, soyqırırm və etnik
tomizlomo siyaseti müdəqqa monad
milətçiliyin boşarı mahiyətiñən düşən
olmaq deməkdir. Ermoni-daşnak faşizmi
öznəsindən, nüfəqist, sıfırtıcı qəbul
etməyimdir. Ermoni xalqının Qafqaz-
da məvcuduluq ancaq və ancaq türkib
bir dövlət qurmalı müqabilində müm-
kün ola bilər. Bunu ermoni xalqının sağlam-
laşdırıcılıq aydınları qeyd-sörtəsiz dərk
vo qobul etməlidirlər. Ermoni-
daşnak faşizminin möhr edilmişə masala-
sında bəzən zəfər taglı dövlətlək siyasa-
tinim strategiya və taktikasının ana xattına
daxil olan mühib həsənlərindən
birincisi Qafqazda.

Emcənək faşizminin qəbul etməyi öz mahiyyəti
ile meydən sahəsində qələbələrdir. Onla-
rin qorb dünyasında apardıqları antitürk
soñivim siyaseti milli yağılıq çağırışdır-
dı. Ədəvələr millətçiliyin eyniləşdiril-
mişdir. Qəsəbkarlıq, milli nüfəq, osarç-
ılıkçılık vandalizm, soyqırırm və etnik
tomizlomo siyaseti müdəqqa monad
milətçiliyin boşarı mahiyətiñən düşən
olmaq deməkdir. Ermoni-daşnak faşizmi
öznəsindən, nüfəqist, sıfırtıcı qəbul
etməyimdir. Ermoni xalqının Qafqaz-
da məvcuduluq ancaq və ancaq türkib
bir dövlət qurmalı müqabilində müm-
kün ola bilər. Bunu ermoni xalqının sağlam-
laşdırıcılıq aydınları qeyd-sörtəsiz dərk
vo qobul etməlidirlər. Ermoni-
daşnak faşizminin möhr edilmişə masala-
sında bəzən zəfər taglı dövlətlək siyasa-
tinim strategiya və taktikasının ana xattına
daxil olan mühib həsənlərindən
birincisi Qafqazda.

*BMT-nin qarşılama girişəkəndə Sa-
di Shirazın belə bir kəlamlı yazılıb: "B-
əşriyət vəhid bir hədəndir. Elə ki, həyat
bu hədənin azalarından bürə xətar
yetti, başqa əzələr da ağrır". Umarlıq
ki, BMT-nin başbələnləri Böyük Səddin
bu kələmənin altında onun ermənilər
haqqında XI əsrə qələmə atlığı aşağı-
daşlıq etməyi dəyişdirir:

"Ermonidir yet üzünən Əhrəmoni.
İnsanlığın düşmənidir, düşməni".

basdına öz işlərini gördürər və Qarbi
Azərbaycanda haqqımızı tamam-kamal
yedilər. 1988-1994-cü illərdə isə soyñivim
qəbul etməyi ilə sonucu isə soyñivim
geyib RF-nin 7-ci ordusunun xoşusı tö-
yiməti 366-cı motoatacı alayının köməyi
vo himayəsi altında Qarabağ bölgəsinə,
daha doğrusu, 20% torpaqlarını təhaq
etdilər. Bir miyondan çox votandaşımız
siyaseti soyqırırm və etnik tomizlomo siyaseti
şəhərlərin qurbanlarına çevirdilər. Bu gün
isə ermoni-daşnak faşistlər Türk soyqırı-
mını vo etnik tomizlomo siyasetlərin RF-
nin vo Qarbin himayəsi altında demok-
ratik maskasında davam etdirməkədə isar-
lıdırlar.

Oton 115 il orzindo ermoni-daşnak
faşizminin Azərbaycan türkuna, yoni bi-
ze qarşı apardığı Türk soyqırımı vo et-
niktomizlomo siyasetinin qarşılıqlı ol-
laraq 27 sentyabr 2020-ci il tarixdə AR
MO-nun Qarabağ bölgəsində apardığı
oks-omolliyiat savaşında qazana biləcə-
kən, dəha doğrusu, 20% torpaqlarını təhaq
etdilər. Bir miyondan çox votandaşımız
şəhərlərin qurbanlarına çevirdilər. Bu gün
isə ermoni-daşnak faşistlər Türk soyqırı-
mını vo etnik tomizlomo siyasetlərin RF-
nin vo Qarbin himayəsi altında demok-
ratik maskasında davam etdirməkədə isar-
lıdırlar.

**1918-ci ildə AXC Milli Şurasının
İravanın ermənilər verilməsi qərarının
qəbulundan 28 şura üzündən cəmi-cüm-
lətanı 16 nəşr iştirak edib. Nə həmin
bölgədə 85 %-i türk olan shalının rəyi
nəzərə alınıb, nəzərə alınıb, nəzərə alınıb
3 deputatin qərərində protestino həsəlin. 4
nəşrindən bəzən qaldığını nəzərə alısaq
belə cıxır ki, bu qorar 9 nəşrin, yəni 32
%-in rəyi nəzərə alınaraq qəbul edilib.
Bu tarix saxtakarlıqlıdır. MS-nən hələ
saxtakarlıqlı olmasına təxribi Azər-
baycan şəhəri olan an yurdumdu. İravan-
ın ermoni-daşnak faşistlərinin qəzəbə
getməsinə sababın onluq əsasında hər
kəs müsalundur. Ermoni-daşnak faşistləri
qəbul edilmiş bu sonadə inzət ataray söz
veriblər ki, "bununlular onlarla qazan-
ıla bilər". Milli Şurasının üzvləri
unudublular ki, ermənilər yezit siyaset
dəyişicilərdir. Onlar yeddi mütənnis qar-
ışışından zühr etmiş yurdusuz, yuvazis,
vətən, torpağı olmayan həbit, catag bir
icmadırlar, yəyi, yaya və bici mən bir top-
lumduklar, İravan məhkəmlənlər, İrav-
anın başarıñı canıvaya yuvaması, qərəbə
kimli ermoni-daşnak faşistləri üzvlərinə
götürdürlər bütün şəhərləri və öhdəliklə-
ri pozulur, arazi iddialarını dəha da
artırırlar.

(Davamı 12-ci səhifədə)

İŞĞALDAN AZADLIĞA - CƏBRAYIL DÜŞÜNCƏLƏRİ

(Əvvəli 9-cu səhifədə)

QARA ZURNA

Qarazurna, bu ad anlamadı olmur,
Hardan ünvanı tapıb, ad olub sənə.
Ovsunlu səsinə ola uyuşmır,
Yaraşmış bu nəhs ad, bu ünvanı sənə.
Ağızdan püstəsən, boydan da bəstə,
Qədənən qamətin sonda genəlir.
Zilin zirvədədir, bomın zil üstə,
Dardı yıqlıları sos, gəndə enlənir.
Səsinəki ecaz, möcüzə nedir,
Axıdır içimə gözümüzün yaşın.
Üreyimin qanını mənə içirir,
Oyadır vicedanın kar olan daşın.
Bir qarış boyunla oda qalanıb,
Yanan köz üstüno qor-qov sepişsən.
Yeri də, göyü də sehrinə salıb,
Alov püşkürsən, üşyan edirsen.
Mötədił deyilson kükremeyində,
Ya olum, ya ölüm sorhəddindəsen.
Dirisen qəmindi, ruhan dəmindi,
Zilində qəhrəman, bomında nərson.
Səsin cikke çekir, eşilir zilde,
Tilsimə salırsan qulaq tutanı.
Cəzbini düşürlər, gəlirlər vəcdə,
Yayın qızırmayıla qışın tufanı.
Köñüllər laylanır duyğularında,
Əsəblər ovunur sehişə dalmış,
Ruhlar aram tapır səs oyungunda,
İynə ildizindən işığa baxmış...
Səsde yanğıya bax, səsde hökmə bax,
Oynadıñ kədəri eldə şar kimi.
Səsde zabitəyə, sən hikmətə bax,
Çekir sonusluqdan yoxu var kimi.
"Çobanbayati" ahsiz-amansız,
İliyo işloyır, sümük oxvarı.
Şumlanır içimiz, coşur qanımız,
Təkindən qəhəri çekib çıxarı.
"Koroğlu" havası car çekir, haylan,
Qurğuşun tixanmış qulaqlar dəlir.
Gözdən salxım-salxım buzu sallanan,
Sinədə dağ olmuş dağlar eridir.
Mələq qarazurna, malortın gölsün,
Ahu balasına qovuşanadək.
Ana yavurundan ayrı düşməsin,
Kim ağlar bu dərđə, ağlar sənin tək.
Səslərin qəvvasi, iç səsi sənsən,
Əyilmək, yenilmək uzaqdır səndən.
Qəş et, başdan-başa nəfəslə səssən,
Daş da dile gəlir "Cəngi" səsindən.
Susma qarazurna, susma, sən Allah!
Torpaq qan ağlayır, göyər hönküür.
Ərçi-fərşo qatır bu nələ, bu ah!
Nöhrler şahə qalxır, göy yera çokür.
Susma qarazurna, pülən, sən Allah!
Siyrlaq oləmdən, kif qoxusundan.
Titrot Oğuz elin, bəlkə aylıa,
Mamırı göyərən daş yuxusundan.
Susma qarazurna, ucalsın səsin,
Qoy qalxısn molərtin ala ulduza.
Firtına qoparsın cikken, kişnərtin,
Beyinlər don atıb dönməsin buza.
Susma qarazurna, susma, sən Allah!
Müqtədir səsino yenilmək yaddır.
Susma qarazurna, susma, sən Allah!
Nə qodər Qarabağım taptaq altadır.

QARABAĞA GEDƏN ƏSGƏR

Qarabağın gedən əsgər,
Cənnət yurdum əsərətə,
Qan-qadadır dörd bir yani,
Qalib Şuşa yad əllərdə,
Yox baxanı, yox höyanı.
Dönüş yoxdur Qarabağın,
Axitmasan düşmən qanı.
Od-alova bələnidir,
Hər qarışı Ulu yurdun.
Olum-ölüm savaşın seç,
İşiq saçısın, od püşküsün,
İçindəki qisas hökmün.
Canından keç, qanından keç.

Qarabağdan keçmə əsgər.

Qarabağın gedən əsgər.

Quduz düşmən yoluñ üstə,

Cəkib siper, qazib songor.

Göy Tanrıdan imdad istə,

Çək hesabə iblisləri.

Durur hələ daşlar üstə,

Şəhidlərin qan izləri.

Ey Vətənin aslan oğlu,

Mord övladı, ər igidi.

Dığaları kəc millətin,

Qaynağıdır xəyanətin.

Etiyatı verme oldon,

Qarabağla döysün qəlbən,

Düşmən üstə yeri motin.

Qarabağın gedən əsgər,

Yağı fırşot ustaşdır.

Düşmən Dəccal donundadır.

Silahı məkr, hiylə, kələk,

Öldürməson, öldürəcək.

Daşnak adın tarixdən sil,

Zəfər sənin süngündədir!

Qarabağın gedən əsgər,

Unutma, sonindir zəfər.

Türk oğlusun, şərəflə ol,

Məhəmmədcik adını al.

Hər qələbən forohimdir.

Qarabağım, cənnət Vətən,

Ermənisiz türk elimdirdi...

Gözün yolda qalmasın, əsgər anası! Sən

Cavansırlar, Babəklər, Cavad xanlar, Qoc
Koroglu, Mehdi Hüseynzadələr, Həzi
Aslanovlar, Mübarizlər, Mingəçevirli Nofəl
Qasimovlar anasın! Başını uca tut, Asör-
baycan qadını! Həyata gotirdiyin, bu gün
Qarabağda döyüşən hər bir Asörbaycan əs-
gəri məhəmmədcik adını alır. Səfor bizdən,
zəfər Göy Tanrıdan-Uca Allahandır, deyir
məhəmmədciklərimiz. Məhəmmədciyimiz
gülü sixan hər kəs kimliyindən-ASALA,
PKK, YPG, erməni, rus, livanlı, fransalı...
haralı olmasına, milli mənsubiyyətinə, dini-
na, irqinə baxmayaraq kofarıdır, kafirdir.
Şəhadət şərbəti içən hər bir məhəmmədcic-
iyimizə ölü demək olmaz. Onlar Göy Tan-
rı-Uca Allah qatında ruhları aram tapır,
iman nemətindən bəhrələnlər. Mən hər
gün şəhidlərimizin ruhları şərfinə Yasın
surəsi oxuyur, dualarımı Fəth surəsi ilə ta-
mamlayıram. Yaralılarımıza Göy Tanrıdan-
Uca Allahdan şəfəlar diləyirəm. Sözsüz ki,
hamimiz Allah üçün golmuş, şübhəsiz də
Ona dönoçayık. Qazi adı alan, zəfər çalan
məhəmmədciklərimizin hər biri milli qə-
rəmandır. Lövhə Məhfuzdakı sanlı günləri
yetişdikcə, əcəl qapılarını döydükcə, alını
açıq, üzü ağ haq dünyalarına köç edəcəklər.
Yerləri yumasaq, torpaqları şirin olacaq.
Ruhları aram tapacaq.

Şanlı Ordumuzu, məhəmmədciklərimizi
Tanrı Özü qorusun! Göy Tanrı-Uca Allah
yar vo yardımçıları olsun! Amin...

Əli Sahib ÖROĞLU,
yazıçı-publisit, müstəqil araştırmaçı